

Lausunto Perämeren Jätelautakunnalle koskien Perämeren jätehuollon palvelutason määrityksen luonnosta

Lupajaosto 18.06.2026
344/00.04.01/2026

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Kunnan tehtäviin kuuluu jätehuollon järjestäminen asukkailleen ja omille hallinto- ja palvelutoiminnoilleen sekä tarjota palveluja myös muille toimijoille, mikäli näille ei olisi markkinoilla palvelua tarjolla kohtuullisin ehdoin. Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu, joka sisältää jätteen keräyksen, kuljetuksen, hyödyntämisen ja loppukäsittelyn ja loppukäsittelypaikkojen jälkihoidon sekä kaikkien näiden toimintojen seurannan ja valvonnan. Myös jäteneuvonta ja jätehuollon viranomaistehtävät kuuluvat kunnan lakisääteisiin velvollisuuksiin.

Kunta voi siirtää vastuulleen kuuluvat jätehuollon operatiiviset palvelutehtävät tätä varten perustetulle yhtiölle (täällä Perämeren Jätehuolto Oy), jonka se omistaa yhdessä muiden kuntien kanssa. Jätehuoltoyhtiön tehtävänä on tuottaa kunnille jätehuollon palvelut ja kehittää niitä kuntien tahdon mukaisesti. Kun jätehuoltotehtävät on siirretty kuntien yhteisen yhtiön hoidettavaksi, toimii näiden kuntien jätehuoltoviranomaisena yhteinen jätehuoltolautakunta (täällä Perämeren Jätelautakunta), jonka toimialue on sama kuin yhtiön toimialue. Jätehuoltoviranomainen (Perämeren Jätelautakunta) vastaa kunnallisen jätehuollon julkisoikeudellisista päätöksistä, kuten päätöksistä koskien jätetaksoa, jätehuoltomääräyksiä ja jätteen kuljetusjärjestelmiä.

Perämeren jätelautakunnan alueella on aloitettu jätehuollon palvelutason laatiminen. Palvelutason laatimisen pohjaksi alueen kaikille asukkaille tehdyn kyselyn pohjalta on laadittu jätehuollon palvelutason luonnos. Luonnos löytyy Tornion kaupungin internetsivuilta osoitteesta www.tornio.fi
-> Kuulutukset.

Jätehuollon palvelutason määrittelyllä linjataan kunnan tai jätelaitoksen tarjoamat jätehuoltopalvelut.

Lausuntokierroksilla (esimerkiksi alueellisissa jätelautakunnissa tai kunnissa) tulisi arvioida esim. seuraavia asioita:

Palvelujen saatavuus: Miten hyvin kiinteistöt ja asukkaat tavoitetaan (esim. haja-asutusalueet ja ekopisteiden sijainti).

Jätelain noudattaminen: Varmistetaan, että palvelut tukevat jätelain etusijajärjestystä (jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätys).

Kohtuullisuus: Varmistetaan, että palvelutaso vastaa kustannustasoa ja jätemaksut pysyvät kohtuullisina

Perämeren jätelautakunta pyytää luonnoksesta mm. Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen (lupajaosto) ja Kemin kaupungin (kaupunginhallitus) lausuntoa.

Lausunto pyydetään toimittamaan 16.7.2026 mennessä Perämeren jätelautakunnalle osoitteeseen Suensaarenkatu 4, 95400 TORNIO tai sähköpostitse jatelautakunta@tornio.fi.

Lisätietoja asiasta antaa jäteasiamies puh. 050 566 4195

Liitteenä on luonnos Perämeren jätehuollon palvelutason määryksestä.

Liitteenä on Perämeren jätelautakunnan 02.06.2026 § 24:n pöytäkirjaote.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Päätösehdotus

Lupajaosto, joka toimii Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, antaa alla olevan lausunnon Perämeren Jätelautakunnalle ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle annettavaksi Kemlin kaupungin lausuntona asiassa:

Lausunto:

1. Kiinteistökohtainen jätehuolto:

Kiinteistön jätehuollon tyhjennysväleissä on ainakin Kemlin kaupungin osalta ollut puutteita. Taloyhtiöiltä on tullut kaupungin ympäristönsuojeluyksikköön valituksia, että jäteauto ajaa kiinteistön ohi eikä suorita jäteastian tyhjennystä jätehuoltomääräyksissä määriteltyjen tyhjennysvälien mukaisesti. Tämä on ollut yleisempää varsinkin silloin, kun yhdyskuntajätteen kuljetusyritys on vaihtunut, mutta myös sen jälkeenkin.

Kun asiaa on tiedusteltu Perämeren Jätehuolto Oy:ltä ja/tai kuljetusliikkeeltä, ovat vastaukset olleet epämääräisiä eikä varmuutta ole saatu, onko tilanne korjattu ja käyty jälkikäteen tyhjentämässä jäteastia. Koska kiinteistöt kuitenkin maksavat palvelusta, tulisi rahoille saada vastinetta ja jäteastia tyhjennettyä jätehuoltomääräysten edellyttämällä minimityhjennysväleillä.

Jos jäteastioiden tyhjennys ei tapahdu jätehuoltomääräysten mukaisesti, seuraa tästä jäteastioiden täyttyminen, avoimia jäteastioita ja sitä kautta roskaantumista. Nämä puolestaan tarjoavat tuhoeläimille (rotat) helpon tavan saada ruokaa. Vaikka yhdyskuntajätehuolto ja kiinteistöjen jäteastiat eivät suinkaan ole ainoa rottien ruokailupaikka ja pääasiallinen syy rottien esiintymiseen kaupungeissa, voidaan jätehuoltomääräysten mukaisilla minimityhjennyksillä osaltaan vähentää kaupungeissa olevien rottien määrää.

Perämeren Jätelautakuntaa pyydetään tuomaan edellä mainittu asia jätekuljetusta suorittavien yritysten samoin kuin Perämeren Jätehuolto Oy:n tietoisuuteen.

2. Palveluneuvonta ja viestintä:

Jätehuollon palvelutason määritysraportti tulisi valmistuttua ladata Perämeren jätelautakunnan omille internet-sivuille.

Viestinnässä, myös Perämeren jätelautakunnan omilla internet-sivuilla, tulisi huomioida myös tuhoeläimet (rotat) ja informoida taloyhtiöitä ja kiinteistöjen omistajia pitämään jätteiden käsittelypaikat sellaisessa kunnossa, että ne eivät houkuttele rottia.

Viestinnän osalta jäi epäselväksi millä aikataululla ja kielellä erikielisiä

lajitteluohjeita tullaan kehittämään. Yhteiskunta on nykyään monikielinen ja suomea äidinkielenä puhumattomat eivät välttämättä ymmärrä suomenkielisiä lajitteluohjeita. Tämän johdosta työ erikielisille lajitteluohjeille tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti tai oikeastaan tällaisten monikielisten lajitteluohjeiden tulisi jo olla käytössä.

Koska jätteiden lajitteluohjeet ovat koko Suomessa käytännöllisesti katsoen samanlaiset, voisi kustannussäästöä näiden lajitteluohjeiden tekemiseen saada toteuttamalla niiden teko usean jätelautakunnan / jätehuoltoyhtiön kanssa yhteistyössä tai esittää ohjeiden tekemistä Kuntaliitolle. Kuntaliitto on tehty jo oppaan jätehuollon palvelutason määrittämisestä, johon nyt lausunnolla oleva asiakirja pitkälti perustuu. Luonteva jatko olisi, että Kuntaliitto tekisi keskitetysti erikielisiä lajitteluohjeita, jotta niitä ei pitäisi tehdä jokaisessa kuntien jätelautakunnassa erikseen.

Vaikka palvelutasoraportti samoin kuin kattava jätehuollon tietopaketti löytyvät Perämeren Jätehuolto Oy:n internet-sivuilta (jakala.fi), olisi näiden tietojen löytyminen myös jätelautakunnan omilta internet-sivuilta palveluteko kuntalaisille, sillä jätelautakunnan internet-sivuille heitä ohjeistetaan ainakin Kemin kaupungin puolelta useasti kääntymään. Useassa Suomen jätelautakunnan internet-sivuilla on edellä mainittuja asioita varsin kattavasti kuvattuna.

3. Tulevaisuuden projektit:

Tulevaisuuden projekteihin olisi kaivannut hankkeita ja selvityksiä miten jätteiden hyötykäyttöä voitaisiin vielä edistää. Tämä voidaan tehdä varsin kustannustehokkaasti esim. opinnäytetöinä, jolloin samalla voidaan tarjotaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös